

Column mgr. Gerard de Korte
VERANTWOORDELIJKHEID

Zaterdag 16 januari werd de jaarlijkse actie Kerkbalans gestart. Wij deden dat dit jaar op een ludieke wijze. In veel steden en dorpen werden op het middaguur de kerkklokken geluid. Zelf was ik in de kathedraal van Groningen. Meerdere journalisten in het hele land hebben over deze start van de Kerkbalans 2016 geschreven.

Iedereen die het kerkelijk leven een beetje kent, weet hoe belangrijk de Kerkbalansactie is. De actie vormt een bron van inkomsten voor onze parochies en kerkelijke gemeenten. Wij mogen ons gelukkig prijzen dat in ons eigen bisdom bijna 60 procent van de katholieke huishoudens meedoet. Drie op de vijf katholieke huishoudens is dus bereid om de plaatselijke geloofsgemeenschap financieel te steunen.

Vorig jaar januari schreef ik een brief aan de gelovigen over de 'jaren van de waarheid'. Ik deed toen een oproep aan alle katholieken om hun verantwoordelijkheid, voortvloeiend uit het ontvangen doopsel, ook werkelijk serieus te nemen. De steun van de meerderheid van de katholieken van Noord Nederland aan de actie Kerkbalans beschouw ik als een teken dat veel gelovigen zich verantwoordelijk weten voor een gezonde financiële basis van de parochie.

Uiteindelijk bepaalt de geloofskracht van de gelovigen in welke mate er katholiek leven in het noorden van ons land blijft bestaan. Geloofskracht heeft meerdere dimensies. Het krijgt gestalte in gebed en in gezamenlijke liturgie in onze kerkgebouwen. Het krijgt ook vorm in deelname aan allerlei vormen van catechese en geloofscommunicatie. En vanzelfsprekend komt de geloofskracht ook in beeld door naastenliefde en dienstbaarheid, zowel binnen de parochie als in de samenleving.

Regelmatig preek ik in onze kerken over het thema 'levende stenen'. Onze kerkgebouwen, opgetrokken uit duizenden stenen, als zichtbare tekenen van katholieke presentie blijven immers alleen bestaan als gelovigen als 'levende stenen' zich binnen deze kerken verzamelen om God te aanbidden en hun geloof te versterken en te verdiepen.

Ik hoop dat velen van u ook in het nieuwe jaar des Heren 2016 hun verantwoordelijkheid erkennen en waarmaken.

- Mgr. Dr. Gerard de Korte
-

Begeleidster Anja Eerhart

JONGEREN WONDER VAN LOURDES MEEGEVEN

In 2008 werd ik door de toenmalige jongerenwerker van ons bisdom gevraagd of ik mee wilde op bedevaart naar Lourdes. Ons bisdom ging op diocesane bedevaart en er was een speciaal jongerenprogramma. Ik twijfelde. Ik had wel eens van Lourdes gehoord maar in mijn beleving was Lourdes alleen voor “oude en zieke mensen”. Wat had ik daar nou te zoeken? Toch wist hij mij over te halen en stapte ik in mei 2008 voor de eerste keer in de trein naar Lourdes.

Daar heb ik geen spijt van gehad! Het verraste mij hoezeer ik mij op mijn plek voelde in Lourdes, hoe vertrouwd het voelde, dat ik moeiteloos stappen zette in mijn geloof en ook hoeveel plezier ik beleefde! De dagen vlogen voorbij en voordat ik het wist stond ik op de laatste dag geëmotioneerd afscheid te nemen in de grot met de belofte dat ik terug zou keren. Sindsdien ga ik elk jaar in de meivakantie op naar Lourdes!

Al snel rolde ik in het jongerenwerk van Lourdes. Elk jaar werd mij gevraagd om mee te gaan als begeleider van tieners en jongeren die op bedevaart gingen naar Lourdes. Dit waren veelal tieners en jongeren vanuit het hele land en allerlei bisdommen, diverse opleidingen en achtergronden maar ze hadden elk jaar één ding gemeen. Stuk voor stuk gingen ze geraakt weer terug naar huis en was het ons gelukt ze iets van het wonder van Lourdes mee te geven.

Dit jaar een bedevaart met een gouden randje. “Mijn” bisdom gaat op bedevaart en “onze” kinderen, tieners en jongeren gaan mee. Een ietwat ander concept dat u wellicht gewend bent. Iedereen reist met zijn/haar eigen parochie mee en verblijft ook in het eigen parochiehotel. Maaltijden worden samen gedeeld en ze gaan samen met hun eigen parochie naar bijvoorbeeld de vieringen. Op bepaalde momenten op de dag verzamelen alle kinderen, tieners en jongeren vanuit het hele bisdom zich voor een programma op hun eigen niveau. Zo leren ze ook leeftijdsgenootjes kennen en hopen we ze iets mee te geven over hun geloof en de boodschap van Lourdes.

Door de inzet van vele parochievrijwilligers achter de schermen kunnen wij dit alle kinderen, tieners en jongeren t/m 25 jaar (uit ons bisdom) aanbieden voor de fantastische prijs van €299,50.

Voor vragen of meer informatie over dit programma kunt u het beste contact opnemen met de contactpersonen van uw eigen parochie. Zij zijn ook op de hoogte en helpen u graag verder!

10 maart Emmeloord

ONTMOETINGS DAG PARTNERVERLIES

De diocesane werkgroep Partnerverlies van het Bisdom Groningen-Leeuwarden organiseert elk half jaar in telkens een andere regio een Ontmoetingsdag voor mensen, die hun partner door de dood hebben verloren. De eerstkomende Ontmoetingsdag is in de regio Zuidwest Friesland op:

**Donderdag 10 maart 2016 van 10.00 - 15.30 uur
in de 'Ontmoeting' Europalaan 42, 8303 GK EMMELOORD**

Het 'ontmoeten' staat op deze dag voorop, omdat praten met mensen, die kort of al langer geleden hetzelfde hebben meegemaakt, erg waardevol en helend kan zijn.

Pastor Bernard Buit zal een inleiding houden over verliesverwerking. Hij zal ook stilstaan bij de plaats, die God daarbij inneemt. De dag zal worden besloten met een korte viering. Voor koffie/thee en een lunch wordt gezorgd. Er wordt van u een bijdrage in de kosten gevraagd van € 12,00.

Als u het prettig vindt, kunt u iemand uit uw omgeving meenemen.

U kunt zich tot 2 maart 2016 opgeven bij de afdeling Pastorale Dienstverlening van het Bisdom Groningen-Leeuwarden, Ubbo Emmiusingel 79, 9711 BG Groningen. Tel. 050-4065888

Email: l.winter@bisdomgl.nl

Wilt u meer of andere informatie, dan kunt u bellen met: Mevr. A. van Diepen-Galama, tel. 0527-252418, Dhr. A. v.d. Rijdt, tel. 0527-615748, Mevr. M.H.A. Steen-Blom, tel. 0516-850820, Mevr. J. v. Mensvoort-Brugmans, tel. 0591-351596, Mevr. A. v. Mensvoort-Klijs, tel. 0591-351605, Mevr. M.H.A. Steen-Blom, tel. 0516-850820, Mevr. G. Schotanus-ten Berge, tel. 050-3012620

Na opgave ontvangt u rond 3 maart 2016 een programma, een routebeschrijving en verdere informatie over de ontmoetingsdag.

Jongerenprogramma Stille Omgang 12 maart 2016

ZIEN

Ieder jaar trekken jongeren vanuit het hele land naar 'Mirakelstad' Amsterdam om daar het eucharistisch wonder van 1345 te herdenken en een krachtig signaal van geloof af te geven, te midden van de grote stad. Als deelnemer loop je mee in gebed door de binnenstad en laat je zo zien hoezeer God bij ons mensen betrokken is. Het is indrukwekkend en bijzonder om 's nachts met een grote groep jongeren in stilte en in gebed te lopen, in een stad waar het nooit stil is!

In de vertrouwde Mozes en Aäron Kerk aan het Waterlooplein en de thuisbasis van Sant'Egidio-gemeenschap, vindt 12 maart 2016 het jongerenprogramma van de Stille Omgang (SO) plaats. Het SO-jongerenprogramma is een katholiek evenement voor jongeren uit het hele land. We staan dit jaar stil bij het thema "ZIEN!". Het jaar van Barmhartigheid vraagt ons om stil te staan, elkaar te zien. Zien wij de ander in deze tijd? Echt gezien worden kan diepe indruk maken, niet gezien worden ook.. Hoe maken wij barmhartigheid op deze manier concreet?

Het programma ziet er dit jaar verrassend anders uit! Het gebed, de stilte en de eucharistie staan dit jaar op een speciale manier centraal. Het is de rode draad van de avond. Momenten van verdieping en bijzondere muziek omljsten het geheel. In het kader van het jaar van Barmhartigheid is er uitgebreidere mogelijkheid voor het sacrament van boete en verzoening. Parallel aan het hoofdprogramma is er de mogelijkheid om je te laten inspireren op andere manieren. Twee sprekers vertellen in korte seminars hun verhaal over 'Zien!' en er vindt ook een actieve workshop plaats rondom dit thema. In het midden van de avond vieren we samen de Heilige Mis en tot slot lopen we de Stille Omgang door de straten van Amsterdam. Wederom zal de bisschop van het bisdom Haarlem-Amsterdam, Mgr. Punt, voorgaan in de Eucharistieviering.

Wanneer: Het SO-jongerenprogramma vindt plaats op zaterdag 12 maart 2016. Het programma begint om 19:30 uur en is rond 00:30 uur afgelopen.

Waar: De Mozes en Aäron kerk, Waterlooplein 207 te Amsterdam. Met de metro reis je eenvoudig vanaf Amsterdam Centraal naar metrostation Waterlooplein (alle metro's, tweede halte). Tegenover het metrostation (Noordelijke uitgang) staat de kerk.

Heb je vragen over het SO-jongerenprogramma? De organisatie helpt je graag verder!

Kijk op www.SO16.nl voor meer informatie.

Vind ons via Facebook” www.facebook.com/StilleOmgang.

Volg ons op twitter, Facebook en Instagram via: #SO16

Entree: €8,- pp

Je kunt contact opnemen via het e-mailadres info@stille-omgang.nl.

Aanmelding gewenst via aanmelding@stille-omgang.nl.

Tot ziens op 12 maart in Amsterdam

Stille Omgang 12-13 maart 2016

EEN SPIRITUEEL MOMENT

Jaarlijks vindt er in Amsterdam een processie plaats om het Amsterdamse hostiewonder uit 1345 te gedenken. De religieuze en meditatieve processie vindt plaats in de binnenstad van Amsterdam en in stilte. Vandaar de naam Stille Omgang. De route van de processie loopt o.a. langs de Heiligeweg, de Kalverstraat, het Spui, de Nieuwendijk, de Warmoesstraat en de Nes.

Ook in 2016 is het de bedoeling dat de pelgrims uit het bisdom Groningen Leeuwarden gezamenlijk naar Amsterdam gaan om de Stille Omgang te lopen. De Groningse pelgrims komen met een bus naar Heerenveen waar om ca. 19.00 uur, tezamen met de Friese pelgrims, een bijeenkomst met gebed en zang wordt gehouden ter voorbereiding op de tocht in Amsterdam.* Vanuit Heerenveen vertrekken de pelgrims in bussen om 20.15 uur naar Amsterdam. In Joure en Nagele wordt gestopt om de pelgrims van de Noordoostpolder mee te

nemen. Tegen 22.00 uur arriveren we in Amsterdam en kunnen we even pauzeren in de Lutherse Kerk aan het Spui. Vandaar wordt gewandeld naar kerkgebouw De Krijtberg aan de Prinsengracht, waar we om 22.15 uur beginnen met een H. Mis. De pelgrims van Heerhugowaard (waarvan velen lopend naar Amsterdam zijn gegaan die dag) en Egmond vieren met ons de H. Mis, die dit keer door ons wordt verzorgd. Daarna lopen we de Stille Omgang. Rond 01.00 uur gaan we weer met de bus terug naar de Noordoostpolder, Friesland en Groningen.

In 2016 wordt de tocht in de nacht van 12 op 13 maart gehouden. De intentie, waar dan bij stil wordt gestaan, luidt: Jezus - gelaat van Gods barmhartigheid – genadebrood voor U. Deze intentie is verwerkt in de overwegingen, die we bij de gebeden en zang in de bus uitspreken.

De kosten van de pelgrimstocht bedragen 22 euro incl. koffie/ thee in Heerenveen. De kosten voor de pelgrims uit de Noordoostpolder bedragen 17 euro. U kunt zelf voor onderweg in de bus etenswaren meenemen.

U kunt zich opgeven via telefoonnummers 0513-653803 en b.g.g. 0514-581602 (Paul Janssen-Heerenveen) en 050- 3134872 (Louis Lukassen- Groningen)
Via email kan natuurlijk ook: stilleomgang@phjanssen.nl en a.lukassen10@kpnplanet.nl

Voor meer informatie verwijzen wij naar de website van de Stille Omgang: <http://www.stille-omgang.nl/>

Het comité Stille Omgang Friesland-Groningen
Paul Janssen, Regenboog 23, 8446 EM Heerenveen en Louis Lukassen, Zaagmuldersweg 71A, 9713 LG Groningen.

* Mochten er meerdere bussen moeten rijden omdat we veel pelgrims mogen verwachten, dan kan het zijn dat er een bus in Bolsward en Sneek stopt. We houden alle deelnemers hiervan op de hoogte.

Diocesane Retraite GERAAKT WORDEN DOOR HET HEILIGE

Het kan gebeuren, zomaar, op een dag, door het horen van een vogelgeluid, het opsnuiven van een geur, het meemaken van een godsdienstige viering, een wandeling langs het strand, een ontmoeting met een ernstig zieke, de confrontatie met de dood, dat je denkt: 'nu betreed ik 'heilige grond'.'

Mystici hebben erover geschreven, maar ook romanschrijvers en dichters. Schilders en filmers hebben zich erdoor laten inspireren. Het worden wel eens religieuze ervaringen genoemd of ervaringen van het numineuze, waar wat zijn dat eigenlijk? In deze retraite willen we kennismaken met mensen die via hun beelden en geschriften willen spreken over hun ontmoeting met het heilige.

Begeleiding: Peter Vermaat
Datum: vrijdag 11 maart - zondag 13 maart 2016
Plaats: Klooster Thuine, Duitsland
Tijd: Aankomst: 20.00 uur - vertrek: 16.00 uur
Opgave vóór 18 februari 2016 bij het Bisdom Groningen-Leeuwarden:
e-mail: l.winter@bisdomgl.nl tel. 050 – 4065888.

Inlichtingen: Peter Vermaat, tel. 0518 – 451751.